

Arviointisuunnitelma arviointivuosille 2025-2028 ja Vuoden 2025 Arviointiohjelma

Tarkastuslautakunta huolehtii kuntalaissa ja kaupungin hallintosäännössä säädettyjen tehtävien mukaisesti hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaan ja talouteen kohdistuvasta tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarviointista sekä si-donnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnasta. Ulkoisen tarkastuksen yksikkö valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltävät asiat.

Valtuustokauden 2025-2029 tarkastuslautakunta hyväksyi ensimmäisessä kokouksessaan Toimintasuunnitelman ja Arviointiperiaatteet vuosille 2025-2029. Asiakirjat ovat julkisia ja ne ovat 13.8.2025 pidetyn kokouksen pöytäkirjan liitteenä sekä ulkoisen tarkastuksen ja tarkastuslautakunnan verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.espoo.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/paatoksenteko/ulkoinen-tarkastus#section-7671>.

Lautakunta hyväksyi ohjeellisen Arviointisuunnitelmansa arviointivuosille 2025-2028 ja tarkennetun Arviointiohjelman vuodelle 2025. Arviointikohteiden valinnassa on huomioitu olennaisuus ja riskiperusteisuus sekä ajankohtaisuus. Arviointiaiheet on johdettu Espoo-tarinasta, talousarviotavoitteista ja kaupungin lakisääteisistä tehtävistä sekä ajankohtaisista teemoista.

Arviointisuunnitelma 2025-2028

Lautakunnan tulee laatia arviointisuunnitelma ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunta antaa lisäksi joulukuussa 2025 valtuustolle lausunnon kolmannelta osavuositarkastuksesta. Jatkossa lausunnot annetaan vuosittain toisesta ja kolmannelta osavuositarkastuksesta. Vuoden 2025 arviointiohjelma on esitelty tarkemmin oman otsikkonsa alla.

Valtuustokauden 2025–2029 arviointisuunnitelman tavoitteena on arvioida kattavasti kaupungin ja kaupunkikonsernin palvelujen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Arvioinnin kohteina ovat Espoo-tarinan toteuttaminen, sitovien tulostavoitteiden asettaminen ja toteutuminen sekä poikkihallinnollisten ohjelmien toteuttaminen valtuustokaudella. Arviointivuosina 2025–2028 arvioidaan Espoon kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden tasapainoa ja suuria investointi- ja kehittämishankkeita sekä segregaat-ion ehkäisyä. Hiilineutraali Espoo 2030 -tavoitteen toteuttamisen etenemistä seurataan ja arvioidaan valtuustokauden kuluessa. Lisäksi tullaan arvioimaan muun muassa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä tiedolla johtamista ja asukas- ja asiakaslähtöisyyttä. Arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa arviointivuosille 2026-2028 kuluva valtuustokauden Espoo-tarinan hyväksymisen jälkeen. Valtuustokauden arviointisuunnitelmaa tarkennetaan vuosittaisilla arviointiohjelmillä.

Arviointisuunnitelmaan on sisällytetty vuodelle 2026 muun muassa Työllisyyspalvelujen ja nuorten työllistämisen edistämisen sekä opiskelu- ja nuorisopalvelujen arvioinnit. Arvioinnin kohteena ovat myös kotoutuminen ja maahanmuuttopalvelut. Muita käsiteltäviä aiheita ovat muun muassa kaupunkitekniikka sekä kaupunkisuunnittelu. Konserniyhteisöistä arvioinnin kohteina ovat Länsimetro Oy sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL.

Arviointivuoden 2027 aiheina ovat muun muassa toisen asteen koulutus sekä lukiokoulutuksen että ammatillisen koulutuksen osalta. Espoo Catering Oy ja Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia ovat konserniyhteisöistä arvioinnin kohteena.

Arviointivuoden 2028 arviointiaiheisiin sisältyvät muun muassa kaupunkitasoinen tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä palvelujen digitalisointi. Lisäksi arvioidaan kirjasto- ja muita kulttuuripalveluja sekä liikuntapalveluja. Konserniyhteisöistä arvioinnin kohteina ovat Espoon Asunnot Oy sekä konserniin kuuluvat kiinteistöosa- ja kiinteistöpalvelut.

Arviointiohjelma 2025

Tarkastuslautakunnalla on arviointivuoden 2025 ohjelmassa syksyllä 2025-keväällä 2026 yhteensä 12 kokousta. Tarkastuslautakunnan kokouksissa käsitellään koko kaupunkia ja kaupunkikonsernia koskevat arviointiaiheet sekä tilintarkastusta ja lautakunnan taloutta koskevat asiat sekä muut lautakunnan päätettävät asiat. Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto kutsutaan helmikuussa 2026 ja kaupunginjohtaja maaliskuussa 2026 pidettäviin tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Lautakunnan ja jaostojen arviointikokouksiin kutsutaan aihealueiden mukaisesti vastuu- ja asiantuntijaviranhaltijoiden lisäksi asianomaisten lautakuntien ja jaostojen puheenjohtajat. Ulkoisen tarkastuksen yksikkö valmistelee tarkastuslautakunnan ja sen jaostojen ohjelman mukaiset arviointikokoukset ottaen huomioon tarkastuslautakunnan jäsenten esittämät etukäteiskysymykset ja tarkastuslautakunnan antamat muut valmisteluohjeet.

Tarkastuslautakunnan arviointivuoden 2025 kokousten aiheina ovat:

- Espoon talouden ja toimintaympäristön kehitys, keskeiset haasteet ja talouden tunnusluvut sekä kaupungin henkilöstö.
- Kuntavaalit 2025.
- Hankintakeskus, kaupungin hankinnat sekä sopimusten hallinta.
- Konserniohjaus ja konserniyhteisöille asetetut tavoitteet.
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY.
- Maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus sekä maankäytön ja asumisen periaatteet.
- Ajankohtaiset tietohallintoasiat (kyberturvallisuus, tekoäly, tietosuoja, tietoturva).

Kevään 2026 kokouksissa tarkastuslautakunta käsittelee arviointikertomukseen otettavat asiat kokouksissa kuultujen esitysten, kaupungin kirjallisen raportoinnin ja ulkoisen tarkastuksen yksikön valmistelun pohjalta.

Arviointityönsä kehittämiseksi tarkastuslautakunta osallistuu vuoden aikana ajankohtaisiin sisäisiin ja ulkoisiin koulutuksiin sekä järjestää erikseen päätettäessä oman seminaariin arviointiohjelmaansa liittyvistä aiheista.

Tarkastuslautakunta päätti jakautumisesta kahteen jaostoon ja kummallakin jaostolla on viisi kokousta. I jaoston arviointiaiheina ovat Elinvoiman tulosalue sekä Kasvun ja oppimisen toimiala. II jaoston arviointiaiheina ovat Kaupunkiympäristön toimiala sekä Kasvun ja oppimisen toimialalta tila-asiat.

I jaoston arviointivuoden 2025 aiheet ovat:

- Varhaiskasvatuksen palvelujen laatu, palveluverkko ja henkilöstön saatavuus.
- Kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ehkäisevä päihdetyö sekä yhteistyö Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.
- Kaupungin elinvoiman edistäminen, yritysten ja investointien houkuttelu sekä startupit ja kansainvälinen toiminta.
- Perusopetuksen iltapäivätoiminta.
- Uimarantojen rantavalvonta.
- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestäminen sekä lähikouluperiaate.

II jaoston arviointivuoden 2025 aiheet ovat:

- Kaupungin maaomaisuus ja maapolitiikka.
- Vesiensuojelu.
- Toimitilojen rakennuttaminen, hankkiminen ja ylläpito sekä kunnossapito ja kiinteistöjen energiatehokkuus sekä uusiutuvan energian käyttö.
- Kouluverkko, koulukiinteistöt.
- Rakennusvalvonnan prosessit sekä asiakaspalautteet.
- Vesihuolto, hulevesien viemärinti.
- Valtuuston päättämät suuret investointihankkeet.

Arviointiohjelmaa voidaan tarvittaessa päivittää arviointivuoden kuluessa tarkastuslautakunnan näin päättäessä. Arviointiohjelmaan voidaan lisätä esimerkiksi ajankohtainen aihe, jonka tarkastuslautakunta haluaa viipymättä saattaa valtuuston tietoon ja päätöksenteossa huomioon otettavaksi. Samoin valittua arviointiaihetta voidaan tarkentaa ja kohdentaa tarpeen mukaan arviointivuoden kuluessa.